

Op 9 september 2006 werd bekend dat paus Benedictus XVI Johannes van den Hende benoemde tot bisschop-coadjutor (hulpbisschop met recht van opvolging) van Breda. Op 25 november 2006 volgde de wijding tot bisschop in de H. Antonius-kathedraal in Breda. Op 31 oktober 2007 werd bisschop Van den Hende de tiende bisschop van Breda. De jaren 2006-2011 stonden inhoudelijk in het teken van roeping, sacramenten, de sociale leer van de Kerk.

VIJF JAAR BISSCHOP VAN DEN HENDE: ROEPING, SACRAMENTEN EN DE SOCIALE LEER VAN DE KERK

Het is in 2011 vijf jaar geleden dat bisschop Van den Hende vanuit Groningen naar Breda kwam. Bij de benoeming tot bisschop-coadjutor in september 2006 liet de Nederlandse bisschoppenconferentie weten: "De bisschoppen van Nederland zijn dankbaar en blij met de benoeming van mgr. Van den Hende tot hulpbisschop met recht van opvolging van het bisdom Breda. Wij kennen hem als een bescheiden en sympathieke man die met veel toewijding, loyaliteit en prudentie werkzaam is voor het bisdom Groningen-Leeuwarden. [...] Wij zijn ervan overtuigd dat hij in het bisschopsambt zijn dienstwerk voor de Heer en Zijn Kerk op vruchtbare wijze zal voortzetten. Wij feliciteren het bisdom Breda daarom van harte."

Verkondigen, heiligen, besturen

Het dienstwerk van bisschop omvat de taken van verkondigen, heiligen en besturen. In de afgelopen vijf jaar kregen deze taken intensief en uitgebreid vorm. Bisschop Van den Hende: "Het Tweede Vaticaans Concilie ('Christus Dominus' art. 11) typeert een bisdom als deel van het volk van God, toevertrouwd aan de herderlijke zorg van een bisschop en diens eerste medewerkers, de priesters. Het gaat (1) om de verkondiging van de Blijde Boodschap en om catechese tot groei van het geloof, (2) om heiliging door het gebed, de viering van de sacramenten en de bevordering van een evangelische levenswijze, (3) om besturen en om bevordering van samenwerking. Dit laatste krijgt gestalte waar de bisschop en de gelovigen van een bisdom - naar het voorbeeld van de goede Herder en zijn kudde - samen optrekken met zorg voor onderlinge liefde en solidariteit." "Het dienstwerk van een bisschop is gericht op alle geledingen van een bisdom en ook op de mensen daarbuiten. In de afgelopen jaren hebben we als bisdom naar binnen en naar buiten ingezet op contacten met scholen, met religieuzen, met ouderen en met jongeren."

De jaren 2006-2011 stonden inhoudelijk heel bijzonder in het teken van roeping,

sacramenten, de sociale leer van de Kerk. Bestuurlijk was er veel aandacht voor het stimuleren van samenwerking van parochies.

Roeping

In 2008 nam de bisschop het initiatief tot een roepingcampagne in het bisdom, naar aanleiding van het 25-jarige jubileum van de Priester- en diakenopleiding Bovendonk. Op www.roeping.nu gaf de bisschop een video-interview over zijn persoonlijke roeping: "De hoogste eer die je God kunt bieden is dat je meewerkt aan wat Hem voor ogen staat. Gods plan met je is dat je instrument van God bent. Het betekent dat je je leven in verband mag brengen met God, en dat je mag geven wat je zelf niet hebt, van wat je ontvangen hebt."

"Roeping heeft betrekking op iedere mens," vult de bisschop aan, "Het gaat er om dat je de talenten, die je van God hebt gekregen, niet voor jezelf houdt, maar inzet voor je persoonlijke ontplooiing en ten dienste van God en je naaste."

Sacramenten en sociale leer

Om het gelovige verstaan van de sacramenten te verdiepen werden eind 2010 geloofsboekjes over de zeven sacramenten gemaakt. Van 26 september tot 2 oktober 2011 wordt in het bisdom een Week van de sacramenten georganiseerd. Bisschop Van den Hende: "We worden gevoed door de sacramenten om onze band met Christus te versterken en om te getuigen van Gods liefde in woord en daad." De liefde is de rode draad die door de sociale leer van de Kerk loopt ('Caritas in Veritate' nr. 2). Bisschop Van den Hende: "Laten we ons leiden door de liefde van Christus om elkaars broeders en zusters te kunnen zijn? Zijn we bereid onze talenten in te zetten voor de medemens? Laten wij zien dat we geroepen zijn iets voor anderen te betekenen in Jezus' Naam? God geeft ons een opdracht als verantwoordelijke mensen."

In de afgelopen tijd werd in het bisdom van Breda bijzondere aandacht gevestigd

op de sociale leer van de Kerk. De bisschop legde diaconale werkbezoeken af, onder meer aan voedselbanken, een verzorgingshuis en een school voor kinderen met een beperking. In bijeenkomsten van de 'Antoniusacademie' worden personen en instellingen uit Kerk en samenleving uitgenodigd om in het kader van de sociale leer met elkaar in gesprek te gaan over actuele onderwerpen, zoals de waarde van arbeid in tijden van (financiële) crisis. Op tv worden op zeven zondagochtenden geloofsgesprekken uitgezonden met mensen die vanuit hun eigen gelovige bezieling spreken over thema's uit de sociale leer, waaronder zorg, onderwijs, publiek bestuur. Op 30 januari 2011 opende de bisschop deze serie gesprekken.

'Sine timore serviamus Illi'

Bisschop Van den Hende koos vijf jaar geleden als wapenspreuk: 'sine timore serviamus Illi', dat wij Hem dienen zonder vrees (Lc. 1, 74). De Kerk staat ten dienste van de blijde boodschap voor 'alle geledingen van Gods volk en daar buiten'. De verkondiging van die boodschap wordt niet altijd aanvaard, bijvoorbeeld als gevolg van beschamende berichten over seksueel misbruik door mensen van de Kerk, maar ook doordat religie minder vanzelfsprekend is geworden. Juist in situaties waarin mensen minder open staan voor de verkondiging van de Kerk hebben we als gelovigen moed tot bekering nodig en vertrouwen. Moed en vertrouwen zijn nodig in steeds nieuwe situaties. Gehoor geven aan je roeping is in zekere zin een avontuur. Nogmaals, tot slot, uit het video-interview van de roepingsite www.roeping.nu: "Het is een avontuur, want er zijn dingen die van je gevraagd worden waar je nog niet eerder aan gedacht had. En er zijn dingen die van je gevraagd worden telkens weer. Het betekent in ieder geval dat je het initiatief voor wat je doet uit handen geeft aan God zelf en aan het werk dat je in de Kerk mag verrichten."

Daphne van Rosendaal